

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/87/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119340560
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:6119340560.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v spore žalobcov: 1/ I. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. L. N. XXXX/ X, I. a 2/ I. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. L. N. XXXX/X, I., obaja právne zastúpení splnomocnencom: Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., so sídlom P. Pázmaňa 2367/17A, Šaľa, IČO: 36 866 296, proti žalovanému: TOP REAL Šaľa, s.r.o., so sídlom Jánošíkova 2, Šaľa, IČO: 45 982 406, o vydanie bezdôvodného obohatenia 1.996,84 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 4. augusta 2020, č.k. 18C/50/2019-229, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovia 1/ a 2/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol (výrok I.), žalovanému uložil zaplatiť žalobcom sumu 447,02 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.996,84 eur od 21.09.2018 do 28.04.2020 a zo sumy 447,02 eur od 29.04.2020 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.), konanie v časti o zaplatenie sumy 1.549,82 eur spolu s úrokom z omeškania od 29.04.2020 do zaplatenia zastavil (výrok III.) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok IV.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobcom priznal voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania (výrok V.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 3 ods. 1, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 458 ods. 1, § 517 ods. 1 a 2, § 563 a § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), § 8a ods. 2 a 4, § 8b ods. 2 písm. h) zákona č. 182/1993 Z.z. v znení od 01.07.2004 do 31.10.2018, ako aj § 144, § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP, keď vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia zobrali žalobu v časti o zaplatenie istiny 1.549,82 eur s príslušenstvom čiastočne späť, súd konanie v tejto časti zastavil. Žalovaný nevyjadril nesúhlas s čiastočným späťvzatím, preto mal súd za to, že vážne dôvody na nesúhlas s čiastočným zastavením konania u žalovaného dané nie sú, čo nepochybne vyplýva i zo samotného faktu čiastočnej úhrady žalovanej sumy po začatí konania. Predmetom sporu tak ostal nárok žalobcov na zaplatenie sumy 447,02 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.996,84 eur od 07.08.2018 do 28.04.2020 a zo sumy 447,02 eur od 29.04.2020 do zaplatenia. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobcovia prehlásením zo dňa 01.07.2015 pristúpili k Zmluve o výkone správy zo dňa 16.09.2013, ktorou niektorí vlastníci bytov poverili žalovaného zabezpečovaním správy bytového domu súp. č. XXXX zapísaného na LV č. XXXX pre kat. úz. I., v ktorom sa nachádza i byt žalobcov. Bolo preukázané a súčasne medzi stranami nebolo sporné, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi (v podiele 1) bytu č. XX vo vchode č. X bytového domu

s.č. XXXX na ul. A.. L. N. v I. a k tomu prislúchajúceho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve vo veľkosti 7857/442384. Z obsahu rozhodnutí vo veci vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 15Cb/18/2015 vyplýva, že niektorí z vlastníkov bytov v predmetnom bytovom dome vypovedali dňa 05.04.2013 zmluvu o výkone správy uzatvorenú so správcom Stavebné bytové družstvo, so sídlom Šaľa, Horná 926/1, IČO: 00 170 747 (ďalej aj „SBD“) a uzatvorili zmluvu o výkone správy zo dňa 16.09.2013 so spoločnosťou TOP REAL Šaľa, s.r.o. (žalovaný v tomto spore). Nakoľko SBD ako vlastníkom bytov v predmetnom bytovom dome považoval zmluvu o výkone správy zo dňa 16.09.2013 za neplatnú, neplatil mesačné zálohové za užívanie bytov spoločnosti TOP REAL Šaľa, s.r.o.. Spoločnosť TOP REAL Šaľa tak iniciovala konanie vedené na súde pod sp. zn. 15Cb/18/2015 proti SBD o zaplatenie predmetných úhrad, v ktorom súd prejudiciálne vyhodnotil, že zmluva o výkone správy zo dňa 16.09.2013 je neplatná (nakoľko nebola platne vypovedaná zmluva o výkone správy s SBD), a preto žalobu zamietol. Odvolací súd rozhodnutie súdu potvrdil a rozsudok Okresného súdu Galanta č.k. 15Cb/18/2015-357 zo dňa 02.03.2017 tak nadobudol právoplatnosť dňa 16.08.2018. Predmetom sporu je vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. sumy, ktorú žalobcovia zaplatili žalovanému na základe neplatnej zmluvy o výkone správy za obdobie od 01.07.2015 do 30.06.2017. V konaní bolo preukázané a súčasne medzi stranami nebolo sporné, že žalobcovia uhradili žalovanému za obdobie od 01.07.2015 do 30.06.2017 sumu 3.046,56 eur, t.j. 24 zálohových platieb po 126,94 eur. Za roky 2015 a 2016 žalovaný vrátil žalobcom preplatky v celkovej výške 810,20 eur, ktorú sumu si žalobcovia odpočítali od žalovanej istiny a rovnako tak odpočítali i sumu 239,52 eur (platbu za TKR), ktorú za nich žalovaný v období od 01.07.2015 do 30.06.2017 uhradil. Pri podaní žaloby tak žalovaná istina predstavovala 1.996,84 eur, pričom v priebehu konania dňa 28.04.2020 uhradil žalovaný žalobcom sumu 1.549,82 eur. Spornou bola otázka pasívnej legitímácie žalovaného v konaní, premlčanie uplatneného nároku a kompenzačná námietka zo strany žalovaného. Žalovaný navrhol prerušenie konania z dôvodu podaného dovolania voči rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave č.k. 21Cob/57/2017-418 zo dňa 26.06.2018, avšak v priebehu tohto sporu už bolo konanie na dovolacom súde právoplatne skončené (na základe uznesenia NS SR sp. zn. 4Obdo/99/2018 zo dňa 31.01.2020, ktorým dovolací súd dovolanie žalobcu TOP REAL Šaľa, s.r.o. odmietol), čo oznámil súdu sám žalovaný. Z týchto dôvodov súd návrh na žalovaného na prerušenie konania zamietol, pričom súčasne súd uvádza, že podanie dovolania voči právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu v zásade nie je dôvodom fakultatívneho prerušenia konania v zmysle § 164 CSP. V prvom rade sa súd zaoberal otázkou vecnej legitímácie strán sporu, keďže táto bola zo strany žalovaného aj namietaná. Vecná legitímácia strany sporu, či už aktívna alebo pasívna, predstavuje hmotno-právny vzťah strany k prejednávanej veci. Strana sporu, ktorá je nositeľom tvrdeného hmotného práva má aktívnu vecnú legitímáciu a strana sporu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorej uloženia sa žalobca žalobou domáha, má pasívnu vecnú legitímáciu. Keďže predmetom konania je vydanie bezdôvodného obohatenia, je potrebné uviesť, že zodpovednostný záväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia vzniká podľa zákona iba medzi tým, kto sa bezdôvodne obohatil a tým, na ktorého úkor bezdôvodné obohatenie vzniklo. Súd je toho názoru, že žalovaný má v súdnej veci pasívnu vecnú legitímáciu, nakoľko pre vznik bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 OZ je rozhodujúce to, že došlo k obohateniu určitej osoby na úkor iného a pre toto obohatenie nebol právom uznaný dôvod, t. j. išlo o bezdôvodné obohatenie a nie je významné, či skutočnosť, na základe ktorej došlo k obohateniu, zavinil obohatený alebo nie. Keďže žalobcovia plnili žalovanému na základe neplatnej zmluvy o výkone správy, je práve žalovaný pasívne legitimovaným subjektom, a teda námietka žalovaného, že prijaté peňažné plnenie nie je jeho majetkom, ale majetkom vlastníkov bytov v bytovom dome a žalovaný len predmetný účet spravuje v zmysle zákona o vlastníctve bytov, bola právne bezvýznamná. Len pre úplnosť súd poznamenáva, že ak bola zmluva o výkone správy neplatná, potom nemohol žalovaný vykonávať správu bytového domu a ani spravovať účet (účty), na ktorom sa zhromažďovali zálohové platby a príspevky do fondu prevádzky, údržby a opráv v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z.. Jediným subjektom, od ktorého sa žalobcovia môžu domáhať vydania bezdôvodného obohatenia je žalovaný, t.j. subjekt, ktorému plnili na základe neplatného právneho úkonu. Zároveň je potrebné skonštatovať, že na tejto námietke už žalovaný s poukazom na čiastočnú úhradu dlžnej sumy v priebehu konania, ako aj kompenzačnú námietku, zrejme ani netrval. Žalovaný tiež v konaní uplatnil námietku premlčania žalobou uplatneného nároku, i keď z jeho ďalšieho procesného postupu (čiastočnej úhrady žalovanej pohľadávky) možno vyvodíť, že ani na tejto námietke už netrval. Pre úplnosť súd uvádza, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nielen predpokladaná vedomosť oprávneného. K tej dochádza v okamihu, keď oprávnený zistí také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť jeho právo žalobou na súde. V prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatnej zmluvy (§ 457 OZ) je potom rozhodujúci subjektívny moment, keď oprávnený zistí také okolnosti, z ktorých možno vyvodíť, že

zmluva, z ktorej sa plnilo, je neplatná (porov. R 1/1979, s. 9 ods. 2 a 3). V súdnej veci žalobcovia sami uviedli, že o skutočnosti, že žalovaný nemusí byť legitímnym správcom bytového domu, sa dozvedeli dňa 30.06.2017, tzn. 2-ročná subjektívna premlčacia doba by uplynula dňa 30.06.2019, pričom žaloba bola podaná súd dňa 29.07.2019. Súd však v danej veci považoval vznesenie námietky premlčania zo strany žalovaného ako výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. I keď postup súdu podľa § 3 ods. 1 OZ má miesto len vo výnimočných prípadoch, súd je toho názoru, že s ohľadom na okolnosti prejednávanej veci je zrejmé, že výkon práva zo strany žalovaného vedie k neprijateľným dôsledkom prejavujúcim vo vzťahu medzi stranami a rovnako má súd za to, že táto námietka premlčania je iba prostriedkom umožňujúcim značne poškodiť žalobcov (napr. Ro NS ČR z 28. 11. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2905/1999, Ro NS ČR z 20. 4. 2004, sp. zn. 32 Odo 1047/2003). Vznesenie námietky premlčania zásadne neodporuje dobrým mravom; môžu však nastať situácie, keď je jej uplatnenie výrazom zneužitia práva na úkor účastníka, ktorý nezavinil márne uplynutie premlčacej doby a voči ktorému by bol v takejto situácii zánik nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby neprímerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a povahou ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil. Žalobcovia totiž v dobrej viere riadne a včas uhradili zálohové platby žalovanému, ktorého považovali za legitímneho správcu bytového domu a až v súdnom konaní (právoplatne skončenom dňa 06.08.2018), ktorého neboli stranami sa zistilo, že zmluva o výkone správy uzatvorená so žalovaným ako správcom je neplatná. To isté plnenie, ktoré uhradili žalovanému, tak musia doplatiť predchádzajúcemu správcovi bytového domu (SDB), ktorému bola neplatne vypovedaná zmluva o výkone správy, pričom v zmysle ust. § 6 ods. 3 a 4 zákona č. 182/1993 Z.z. (v znení účinnom do 31.10.2018), na správu v jednom dome môže byť uzavretá zmluva len s jedným správcom a ostatné zmluvy sú neplatné, teda správcom bytového domu ostalo naďalej SDB. Žalobcovia sa tak ocitli v situácii, kedy nebolo zrejmé, kto je oprávneným správcom bytového domu a i keď v žalobe uviedli, že o tom, že žalovaný nemusí byť legitímnym správcom sa dozvedeli 30.06.2017, konanie, v ktorom sa prejudiciálne vyriešila otázka neplatnosti zmluvy o výkone správy zo dňa 16.09.2013 bolo právoplatne skončené 06.08.2018. Z týchto dôvodov by bolo v rozpore s dobrými mravmi, ak by žalovaný žalobcom nevydal plnenia, ktoré mu žalobcovia v dobrej viere uhradili a súčasne by duplicitne toto plnenie mali uhradiť aj legitímnemu správcovi bytového domu. Žalobcovia považovali vznesenú námietku premlčania za nedôvodnú s poukazom na § 3 ods. 1 OZ a po čiastočnej úhrade dlhu žalovaným v sume 1.549,82 eura uviedli, že táto suma bola žalobcami podľa ust. § 566 ods. 2 OZ započítaná práve na najstaršie splatné pohľadávky, nakoľko žalovaný neurčil na čo sa má úhrada započítať. Tvrdili, že predmetom žaloby tak zostal nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za 01/2017 až 06/2017, ktorý nie je premlčaný s poukazom na ust. § 107 OZ, keď žaloba bola podaná dňa 29.07.2019, teda v lehote 2 roky od vzniku nároku. K tvrdeniu žalobcov o započítaní čiastočného plnenia dlhu na najstaršie splatné pohľadávky sa možno prikloniť. Ustanovenie § 566 ods. 2 OZ výslovne rieši len situáciu, ak dlžník neurčil, ktorú časť dlhu chce vyrovať, a vtedy sa jeho čiastočné plnenie podľa zákona započítava najprv na istinu a potom na úroky. Žalovaný v prejednávanej veci pri čiastočnej úhrade žalovanej pohľadávky neurčil, na ktorú časť dlhu (jeho príslušenstva) sa má čiastočné plnenie započítať. Podľa názoru súdnej praxe v rámci občianskoprávneho vzťahu platí, že ak dlžník neuvedie pri plnení dlhu, ktorý z viacerých dlhov u toho istého veriteľa chce plniť, uhradí sa tým dlh najskôr splatný (Uz NS ČR z 15. 6. 2005, sp. zn. 26 Cdo 1649/2004). Z rovnakých zásad vo vzťahu k peňažnému záväzku vychádza aj § 330 ods. 1 OBZ. Napriek tomu, že Občiansky zákonník vyššie uvedenú úpravu nemá, nemožno z toho vyvodiť, že by otázka splnenia viacerých dlhov vzniknutých z občianskoprávnych vzťahov, ktoré má dlžník u toho istého veriteľa, nebola v práve riešená. Pri jej riešení nemožno - s ohľadom na ustanovenie § 1 OBZ - vychádzať priamo z ustanovenia § 330 OBZ. Ak zákon neobsahuje výslovnú úpravu, ako postupovať, a nemožno vychádzať ani z analógie (§ 853 OZ), je potrebné vychádzať zo základných princípov právneho poriadku, ktorými sa riadi úprava občianskoprávnych vzťahov. V tejto súvislosti možno poukázať napr. na rozhodnutie NS ČR, sp. zn. 21 Cdo 326/2004, NS ČR z 29. 3. 2006, sp. zn. 26 Cdo 1696/2004, z ktorých vyplýva, že v prípade, že plnenie nestačí na úhradu všetkých dlhov u toho istého veriteľa a ak neurčí dlžník, ktorý z týchto viacerých dlhov uhradza, je potrebné najprv uviesť, že právo určiť, ktorý dlh sa plní, neprechádza tým na veriteľa. Pri úvahe, ktorý z viacerých dlhov bude v danej situácii uhradený, možno vychádzať buď zo zásady priority (prednostného vyrovnania niektorého z dlhov, napr. s ohľadom na ich splatnosť), alebo zo zásady proporcionality (pomerného vyrovnania všetkých dlhov). Ak sa nemôže uplatniť zásada priority, pretože pravidlá stanovené pre prednostné vyrovanie sa vzťahujú zároveň na viacej dlhov (ktoré nebudú všetky platbou vyrované), je potrebné postupovať podľa zásady proporcionality. V súdnej veci je potrebné aplikovať zásadu priority, a teda čiastočnou úhradou dlhu žalovaným boli uhradené práve najstaršie splatné pohľadávky žalobcov. Vo vzťahu ku kompenzačnej námietke, v rámci ktorej si žalovaný v podaní zo dňa 24.02.2020 uplatnil na započítanie čiastku 866,02 eur, súd uvádza, že žalovaný žiadnym spôsobom nevysvetlil

a nepreukázal ako k tejto sume dospel. Žalovaný v podaní zo dňa 24.02.2020 uviedol, že žalobcom bol za rok 2015 vyplatený preplatok 310,60 eur, za rok 2016 preplatok 499,60 eur (t.j. spolu 810,20 eur), ďalej na žalobcov pripadá čiastka 158,72 eur (čo by malo vyplývať z obsahu sumarizácie správ o čerpaní fondu za roky 2015-2017 a s prihliadnutím na veľkosť podielu žalobcov na spoločných častiach, zariadeniach a príslušenstve bytového domu 7857/442384), za žalobcov bola uhradená čiastka 119,76 eur za rok 2016 a 2017 (pozn. t.j. 239,52 eur), plnenie za správu 168 eur (7 eur/mesačne) a suma v depozíte u notára ako úhrada za zálohové platby za služby spojené s užívaním bytov za rok 2015, pričom na žalobcov pripadá čiastka 299,78 eur. V ďalšom podaní doručenom súdu 07.06.2020 si žalovaný v rámci započítania uplatnil sumu 810,20 eur ako vrátené preplatky, úhradu TKR 243,06 eur a čiastku pripadajúcu na žalobcov z tvorby a čerpania fondu za roky 2015-2019 vo výške 233,48 eur. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že ani odpočítaním tejto sumy (1.286,74 eur) od celkových úhrad zaplatených žalobcami (3.046,56 eur) nie je možné dospieť k sume vyplatenej žalobcom v priebehu konania (t.j. 1.549,82 eur). Podľa prípisu žalovaného zo dňa 26.04.2020 zaslaného žalobcom, žalovaný si asi pravdepodobne ďalej započítal aj poplatky za správu 221 eur (za 30 mesiacov), avšak ani pri účtovaní 30 mesiacov, táto suma nie je správne vyčíslená, keďže poplatok za správu bol 7 eur mesačne, t.j. za 30 mesiacov by táto suma predstavovala 210 eur. Z uvedeného vyplýva, že kompenzačné námietky žalovaného sú zmatečné a aj nesprávne vyčíslené. Pokiaľ ide o sumy pripadajúce na žalobcov v rámci čerpania fondu údržby a opráv, nie je možné zistiť ako žalovaný k uvedeným sumám pripadajúcim na žalobcov dospel. Samotné výpisy čerpania fondu údržby a opráv nič nepreukazujú a je potrebné skonštatovať, že žalovaný vo vzťahu ku kompenzačnej námietke neunesol dôkazné bremeno, keď žiadnym spôsobom nepreukázal existenciu plánov opráv za žalované obdobie, skutočnosť, či boli plány opráv vlastníkami bytov schválené a ani to, či k takému čerpaniu z fondu opráv skutočne došlo. Pokiaľ ide o čiastku zloženú v notárskej úschove (15.486,45 eur), ktorá by mala predstavovať úhradu za plnenia za služby spojené s užívaním bytov za rok 2015, kde na žalobcov by mala pripadať z tejto sumy čiastka 299,78 eur (vyjadrenie žalovaného z 24.02.2020), opätovne nie je zrejme ako žalovaný dospel k čiastke pripadajúcej na žalobcov a nepreukázal ani ním tvrdenú skutočnosť, že táto čiastka bola odsúhlasená vlastníkami bytov na schôdzi v októbri 2018. V poslednom podaní zo dňa 06.06.2020 túto sumu na započítanie ani neuvádzal, poukazoval len na to, že pri vyplatení sumy 1.549,82 eur žalobcom, odpočítal preplatky 810,20 eur (čo už žalobcovia pri podaní žaloby urobili), úhradu za TKR vo výške 243,06 eur a sumu 233,48 eur (keďže z tvorby a čerpania fondu za roky 2015 až 2019 bola spotrebovaná podľa veľkosti podielu táto čiastka). Vo vzťahu k platbám za TKR (televízny signál) súd uvádza, že žalobcovia pri podaní žaloby postupovali správne, ak zo sumy zaplatených úhrad odpočítali sumu vo výške 239,52 eur (24 mesiacov x 9,98 eur). Platba za TKR vo výške 9,98 eur je uvedená v predpisoch zálohových platieb vystavených samotným žalovaným a tiež aj vo vyúčtovaniach práve v tejto sume a bez toho, aby bol na tejto úhrade akýkoľvek nedoplatok. Súdu preto nie je zrejme ako žalovaný v rámci kompenzačnej námietky doručenej súdu dňa 07.06.2020 dospel k sume 243,06 eur a navyše opodstatnenosť platby v takejto výške za žalobcov ničím nepreukázal. Práve naopak, súd poukazuje na to, že v podaní zo dňa 24.02.2020 uvádzal platby za TKR v rovnakej výške ako žalobcovia t.j. 239,52 eur (2x 119,76 eur). Pokiaľ ide o nárok žalovaného na platby za správu 7 eur mesačne za byt (uplatnené vo výške 168 eur), žalovaný opätovne nepreukázal, že by mu právo na platby za správu vzniklo. V tejto súvislosti súd poukazuje na ust. § 8a ods. 4 zákona č. 182/1993 Z.z., pričom z predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalovaný si nesplnil v zákonnej lehote svoju povinnosť predložiť vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome správu o svojej činnosti za predchádzajúci rok týkajúcu sa domu, vyúčtovanie použitia fondu prevádzky, údržby a opráv a úhrad za plnenia v lehote do 31.5., keďže prípisy, s ktorými zasielal vyúčtovania za roky 2015 a 2016 boli vyhotovené až dňa 29.06.2016 a 29.06.2017. Zároveň je potrebné uviesť, že žalovaný nepreukázal ani to, že by predložil do 30. novembra bežného roka ročný plán opráv podľa § 8b ods. 2 písm. h) na nasledujúci kalendárny rok, pričom zákon nepredloženie tohto plánu sankcionuje stratou nároku správcu na platby za správu. Súčasne je potrebné zdôrazniť, že ak je zmluva o výkone správy zo dňa 16.09.2013 neplatná, potom nebol platne dojednaný ani poplatok za správu vo výške 7 eur/ mesačne. V tejto súvislosti súd uvádza, že ust. § 458 ods. 1 OZ, ktoré určuje pre prípady bezdôvodného obohatenia spočívajúceho vo výkonoch povinnosť obohateného poskytnúť peňažnú náhradu, nemožno vykladať tak, že peňažná náhrada zodpovedá výške plnenia, ktoré by bol obohatený povinný poskytnúť v prípade platne uzatvorenej zmluvy, ale pre stanovenie výšky bezdôvodného obohatenia je potrebné vychádzať z obvyklej ceny vynakladanej v danom mieste a čase za plnenia toho istého druhu, pretože iba týmto spôsobom je plne rešpektovaný objektívny charakter bezdôvodného obohatenia smerujúci k odčerpaniu neoprávnene nadobudnutého prospechu na strane obohateného, nie poskytnutie plnohodnotnej náhrady plnenia predpokladaného neplatnou zmluvou tomu, na úkor koho došlo k obohateniu. Nemožno pritom samozrejme vylúčiť, že

takto stanovená výška plnenia bude zodpovedať sume predpokladanej neplatnou zmluvou. Tento záver však možno urobiť iba vtedy, ak súd dospeje zodpovedajúcim hodnotením k záveru, že trhovú hodnotu poskytnutej služby, a teda aj výška získaného obohatenia zodpovedá aj dojednanej cene. Žalovaný v tomto smere neuviedol žiadne tvrdenia a nenavrhol ani žiadne dôkazy. Keďže žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal svoj nárok na platby za správu (a ani trhovú hodnotu ním poskytnutých služieb), čím neunesol dôkazné bremeno, na tieto platby nárok nemá, a teda si ich ani nemôže započítavať voči nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd sa stotožňuje so žalobcami v tom, že z podaní žalovaného, v rámci ktorých uplatnil kompenzačné námietky nie je možné zistiť, ako dospel k ním tvrdenej pohľadávke voči žalobcom, čo do titulu a výšky, svoje tvrdenia nepreukázal, a tak nie je možné verifikovať existenciu tejto pohľadávky. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že dôkazná povinnosť stíha vždy tú stranu sporu, v záujme ktorej je, aby ňou tvrdená určitá skutočnosť bola v konaní preukázaná. Dôkazná povinnosť preukázať existenciu započítania schopnej pohľadávky proti žalobcom uplatňovanej sume spočíva na žalovanom, ktorý zamietnutie žaloby z dôvodu zániku dlhu započítaním namieta (rozhodnutie VS v Prahe z 5. 3. 1998, sp. zn. Cmo 402/1996). Keďže prvoradým predpokladom kompenzabilnej pohľadávky je jej existencia, ktorú žalovaný nepreukázal, súd priznal žalobcom žalovanú istinu (po čiastočnom späťvzati žaloby) v plnej výške 447,02 eur. Vzhľadom na to, že pre nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je splatnosť stanovená, je potrebné vychádzať z § 563 OZ; splatnosť podľa tohto ustanovenia nastáva nasledujúci deň po dni, keď bol dlžník vyzvaný na plnenie. Žalobcovia v konaní preukázali, že vyzvali žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia pred podaním žaloby (výzvu žalovaný prevzal dňa 20.09.2018), súd preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 01.02.2013 vo výške 5% ročne zo sumy zo sumy 1.996,84 eur od 21.09.2018 (t.j. odo dňa nasledujúceho po prevzatí výzvy) do 28.04.2020 (t.j. do dňa čiastočnej úhrady dlhu) a zo sumy 447,02 eur od 29.04.2020 do zaplataenia. V prevyšujúcej časti úroku z omeškania, t.j. úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.996,84 eur od 07.08.2018 do 20.09.2018, súd žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcom, ktorí mali v spore len nepatrný neúspech týkajúci sa príslušenstva pohľadávky, priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti vyhovieia žalobe a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť, alebo v napadnutej časti rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Za nesprávny a ústavne nesúladný považoval záver súdu o posúdení vznesenia námietky premlčania z jeho strany za nesúladný s dobrými mravmi. Z obsahu samotnej žaloby vyplýva, že žalobcovia si uplatnili svoj nárok za nedôvodné plnenia vykonané na účet žalovaného za obdobie od 07.07.2015 do 30.06.2017, t.j. uvedeného dňa sa sami rozhodli neplniť si ďalšie svoje povinnosti v zmysle nimi uzatvorenej zmluvy o výkone správy so žalovaným, t.j. nasledujúceho dňa si mohli uplatniť svoj nárok súdnou cestou, pokiaľ svoje predchádzajúce plnenia považovali za plnenia bez právneho dôvodu, resp. z neplatného dôvodu. Učinili tak však až 29.07.2019, t.j. po uplynutí ich subjektívnej lehoty, ktorej uplynutie on nezavinil. Vznesenie námietky premlčania považoval za zákonom aprobovaný spôsob súdnej ochrany a v tomto konkrétnom prípade podľa jeho názoru nie je daný žiadny dôvod na jej posúdenie ako rozporné s dobrými mravmi. Účelom právnej úpravy inštitútu premlčania v občianskoprávných vzťahoch je, aby oprávnený subjekt (veriteľ) pod hrozbou sankcie premlčania uplatnil (vykonal) svoje právo v stanovenej premlčacej dobe - teda včas. Účinné vznesenie námietky premlčania práve znamená, že súd oprávnenej osobe nemôže premlčané právo priznať, keďže vznesením námietky premlčania zaniká nárok na autoritatívnu vynútitel'nosť uplatneného nároku. Tento inštitút poskytuje východisko, ako predísť, resp. riešiť situácie, kedy až po dlhej dobe dochádza k uplatneniu majetkového práva zo strany veriteľa, a tak sa vnáša do záväzkových právnych vzťahov účastníkov právna neistota, resp. hrozba, že dlžník môže byť vystavený bez zreteľa na čas úspešnej žalobe zo strany veriteľa. V inštitúte premlčania sa premieta pravidlo vigilanti bus iura scripta sunt. V tejto súvislosti poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 M Cdo 8/2008 a 7 Cdo 226/2016, ako aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 176/2011. Judikatúra dovolacieho, ako aj ústavného súdu je v otázke premlčania a dobrých mravov v zásade ustálená v tom, že nevylučuje, že vznesenie námietky premlčania by mohlo byť v rozpore s dobrými mravmi, avšak vždy musí ísť o veľmi výnimočné prípady, v ktorých je výrazom zneužitia tohto práva na úkor strany, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila. Postup podľa § 3 ods. 1 OZ má miesto iba v ojedinelých a vo výnimočných prípadoch, keď voči strane

konania by nepriznanie jej nároku súdom v dôsledku uplynutia premlčacej doby bolo neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom uplatňovaného práva a dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil, prípadne kedy k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov, či už uspokojenia iných potrieb, kedy hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť, či znevýhodniť povinnú osobu. Odvolateľ tiež poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 169/2004, 1 Cdo 43/2010, 1 Cdo 160/2012, 3 Cdo 146/2010, 3 Cdo 41/2012, 3 Cdo 18/2016, 5 Cdo 34/2011 a 5 Cdo 104/2011. S poukazom na publikovanú literatúru bol toho názoru, že súd nesprávne vyhodnotil vznesenú námietku premlčania ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že žalobcovia slobodne a vážne pristúpili k zmluve o výkone správy a na jej základe plnili počas rokov 2015-2017, pričom nikdy v uvedenom čase nevzniesli žiadnu námietku voči výkonu správy, doručovaným listinám a inej komunikácie so správcom, ktorý si riadne vykonával svoje povinnosti až do apríla 2020. Žalobcovia taktiež v priebehu súdneho konania nepredložili žiadnu platnú a účinnú zmluvu o výkone správy, ktorá by ich mala zaväzovať na plnenie vo vzťahu k Stavebnému bytovému družstvu Šaľa, svoj nárok opreli o listinu označenú ako uznanie dlhu, ktorá po jej posúdení podľa názoru odvolateľa ani nie je možné považovať za žiadny platný právny úkon pre jej neurčitosť a nezrozumiteľnosť. Súd sa v celom rozsahu stotožnil s tvrdením žalobcov, že ich nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je preukázaný zo záverov konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 15Cb/18/2015, ktorý považoval za východisko pre právne posúdenie sporu. Poukázal na to, že v konaniach vedených stavebným bytovým družstvom voči iným vlastníkom bytov v bytovom dome sú rozsudky na plnenia voči vlastníkom zrušené najmenej v troch známych sporoch, pričom z odôvodnenia zrušujúcich uznesení jednoznačne vyplýva, že odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalovaných vlastníkov o pochybnosti o existencii platnej a účinnej zmluvy o výkone správy, na základe ktorej sa stavebné bytové družstvo domáha plnenia. Ani jeden z týchto súdov neriešil otázku platnosti a účinnosti zmluvy o výkone správy, aby sa vôbec ďalej skutočne mohol zaoberať jej ukončením výpoveďou. Nesprávny je aj záver súdu spočívajúci v tvrdení, že nepredložil dôkazy na podporu svojich tvrdení, práve naopak, doložil listiny, z obsahu ktorých vyplývajú jeho tvrdenia, a to najmä notársku zápisnicu, rozhodnutia vlastníkov o plnení, ako aj špecifikáciu vykonaného plnenia, výpisy z čerpania fondu prevádzky, údržby a opráv. Mal za to, že súd nesprávne poňal kvalitu prijímaných plnení v záväzkovom vzťahu, ktorý vzniká na základe zmluvy o výkone správy, z ktorého dôvodu potom ani neporozumel predloženým listinám a nepochopil výpočty žalovaného ako správcu. Žalovaný ako správca vznesol námietku pasívnej legitímácie, nakoľko iba plnenie za odmenu za vykonávanú správu bolo prijaté na účet žalovaného ako správcu, ostatné peňažné prostriedky sú majetkom vlastníkov bytov v bytovom dome (tvoria fond). Žalovaný v súlade so zákonom v zákonom stanovených lehotách vykonal ročné zúčtovanie zálohových platieb za služby spojené s užívaním bytov, prípadné preplatky vyplatil na účet vlastníkov. Ostatné položky z tvorby fondu nepodliehajú zúčtovaniu vo vzťahu k jednotlivým vlastníkom, na tvorbe a čerpaní sa vlastníci podieľajú v zmysle zákona veľkosťou, ktorá zodpovedá pomeru veľkosti ich bytu k celkovej veľkosti podlahových plôch všetkých bytov. Podľa uvedeného kľúča potom žalovaný vykonal aj konečné zúčtovanie fondu vo vzťahu ku všetkým vlastníkom v bytovom dome, ktorý plnil v zmysle zmluvy o výkone správy. Táto skutočnosť potom vyplývala aj z písomného oznámenia žalovaného ako správcu voči žalobcom, pričom bolo a je v ich záujme uplatniť si svoje právne nároky vyplývajúce z tvorby a čerpania fondu, t.j. použitia spoločne naakumulovaných peňažných prostriedkov do spoločných častí, zariadení a príslušenstva bytového domu. Žalovaný ako správca túto skutočnosť riadne špecifikoval a písomne oznámil žalobcom, ako aj ostatným vlastníkom v bytovom dome. Považoval za nesprávny a nepravdivý záver súdu, že žalovaný si neuplatnil svoje povinnosti v zmysle zákona, nevyhotovil správu o tvorbe a čerpaní fondu, ako aj plánovaný projekt údržby a opráv bytového domu, pričom uvedené pochybnosti žalobcovia nikdy nevzniesli, nakoľko žalovaný tak vždy konal. Žalobcovia nepredložili žiadne iné listiny, ktoré by preukazovali ich povinnosť plniť, nepreukázali tiež, že stavebné bytové družstvo v ich prospech vykonávalo správu, plnilo si svoje ďalšie zákonné povinnosti, ktoré vytykal nad rámec konania žalovanému. Žalovaný si jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vykonával svoje povinnosti pri výkone správy, a to až do apríla 2020. Posúdiť prijatú odmenu za výkon správy ako bezdôvodné obohatenie je potom celkom neprípustným záverom, nakoľko práve na strane žalobcov by došlo k bezdôvodnému obohateniu, pokiaľ by odmenu za vykonanú činnosť neplnili. Nesprávny je aj záver súdu o zmätočnosti vyjadrení žalovaného, ktoré boli produkované v inom čase a za iných skutkových okolností. Jedno vyjadrenie bolo produkované v čase, keď boli v notárskej úschove uložené peňažné prostriedky na zálohové platby za služby spojené s užívaním bytov za rok 2015, a druhé po ich vrátení na účet vlastníkov a následnom zúčtovaní všetkých peňažných prostriedkov vrátane zostatku zálohových platieb, ako aj tvorby fondu za obdobie 2015-2020. Priznať žalobcom nárok na

plnenie zo spotrebovaných peňažných prostriedkov z čerpaného fondu v prospech bytového domu na ťarchu správcu je absolútne nesprávnym a nemajúcim oporu v hmotnom práve.

4. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrili žalobcovia, ktorí navrhli rozsudok v napadnutých častiach z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Súd prvej inštancie vykonal všetky stranami navrhnuté dôkazy a vec aj správne právne posúdil. Odvolanie žalovaného považovali za nedôvodné, pričom uviedli, že prvoinštančný súd sa v rozsudku vysporiadal so všetkými argumentami strán sporu. Poukázali na to, že tento spor je výsledkom toho, že žalobcovia sú a boli „rukojemníkmi“ sporov medzi žalovaným ako domnelým správcou bytového domu a Stavebným bytovým družstvom v Šali, ktorý sa označoval za legitímneho správcu bytového domu a vedie a viedol spory práve so žalovaným, a žalobcovia sa mohli svojich subjektívnych práv domáhať len v rozsahu, v akom sa o výsledku vzájomných sporov týchto subjektov dozvedeli, nakoľko neboli stranami sporu v týchto sporoch. Podľa žalobcov je možné subjektívnu premlčaciu dobu viazať až na právoplatnosť rozsudku v konaní sp. zn. 15Cb/18/2015, teda na deň 06.08.2018, v ktorom bolo určené, že zmluva o výkone správy žalovaného je neplatná. Lehota dva roky teda mohla nesporne začať plynúť dňa 07.08.2018 a uplynúť tak 07.08.2020, pričom žaloba bola podaná dňa 29.07.2019, teda v subjektívnej premlčacej dobe. Až právoplatnosťou rozsudku žalobcovia mohli nesporne zistiť, kto sa na ich úkor bezdôvodne obohatil, a že k obohateniu prišlo. S otázkou premlčania sa súd vysporiadal v bode 51. rozsudku a správne uviedol, že žalobcovia nezavinili vznik tejto situácie, ako ani neplatnosť zmluvy o výkone správy, ale žalobcovia sú „rukojemníkmi“ vzťahov medzi žalovaným a Stavebným bytovým družstvom o tom, kto je správcou bytového domu. S týmto názorom súdu sa žalobcovia plne stotožňujú. Pokiaľ žalovaný spochybňuje svoju pasívnu legitimitáciu, žalobcovia sa v celom rozsahu stotožnili s odôvodnením rozsudku v bode 50., pričom bezdôvodné obohatenie je samostatným vzťahom a osoby aktívne a pasívne legitimované vyplývajú z ustanovenia § 451. Ak žalovaný spochybňuje, že súd prvej inštancie neakceptoval listiny predložené žalovaným, žalobcovia sa plne stotožnili s odôvodnením rozsudku v bode 53. až 56., pričom žalovaný v konaní vykonával zmätočné úkony, skutkové tvrdenia smerujúce k započítaniu boli máťúce a v každom podaní žalovaného odlišné, nebolo možné ich vôbec čo do určitosti a jasnosti ako právny úkon ustáliť. Taktiež uviedli, že žalovaným uplatnené pohľadávky v rámci kompenzačnej námietky sú premlčané, nakoľko je zmluva o výkone správy neplatná, môžu byť prípadné nároky žalovaného voči žalobcom uplatnené výlučne ako bezdôvodné obohatenie podľa ust. § 451 OZ ako plnenia z neplatného právneho úkonu, pričom si ich podľa podania zo dňa 24.02.2020 žalovaný uplatňoval ako nárok za roky 2015-2017 (bez bližšieho uvedenia obdobia), avšak nakoľko žalovaný nárok je uplatnený za obdobie od 01.07.2015 do 30.06.2017, je zrejmé, že pre žalovaného uplynula premlčacia doba najneskôr 30.06.2019, pričom kompenzačná námietka bola prvý krát uplatnená až dňa 28.02.2020, čo znamená, že žalovaný si nemôže uplatňovať premlčané pohľadávky.

5. Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutých častiach vecne správny.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn.18C/50/2019 bolo zaplatenie sumy 1.996,84 eur s príslušenstvom. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol (výrok I.), žalovanému uložil zaplatiť žalobcom sumu 447,02 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.996,84 eur od 21.09.2018 do 28.04.2020 a zo sumy 447,02 eur od 29.04.2020 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.), konanie v časti o zaplatenie sumy 1.549,82 eur spolu s úrokom z omeškania od 29.04.2020 do zaplatenia zastavil (výrok III.) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok IV.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobcom priznal voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania (výrok V.).

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti vyhovenia žalobe (výrok II.) a v záväznom výroku o nároku na náhradu trov konania (výrok V.).

8. Odvolateľ odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP] a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP]. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.

1 písm. f) CSP je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 191 CSP, pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktorého odporujú ust. § 195 až 210 CSP. Odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP je daný, ak súd prvej inštancie posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu, síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

9. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti, či nepravdivosti tvrdených skutočností, vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného sudcovho presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Z tejto zásady vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplývali alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), potom nie je ani možné polemizovať s jeho skutkovými závermi.

10. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie za účelom zistenia skutkového stavu, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedal postupu vyplývajúceho z ust. § 191 CSP, pretože súd zobral do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, prednesov strán sporu vyplývali, zohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá pravidlám logického myslenia. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, teda odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má všetky atribúty vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno mu nič vyčítať.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, použil správne právne predpisy a tieto i správne vyložil a na daný skutkový stav správne aplikoval.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

14. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri ich uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/2004).

15. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I.ÚS 50/2004).

16. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo strany vyjadrovať k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (I.ÚS 97/1997, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003).

17. Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotno-právne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku.

18. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s posúdením uplatnenej námietky premlčania zo strany žalovaného, pričom v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku v tejto časti (bod 51.).

19. Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 176/2011, samotná dôvodnosť vznesenej námietky premlčania rozpor s dobrými mravmi nezakladá. Aplikácia tohto inštitútu by mala byť výnimočná a nemala byť zhojiť neznalosť zákona. V tomto smere je potrebné poukázať aj na jednu zo základných zásad súkromného práva *vigilantibus iura scripta sunt* - právo patrí bdelym. Preto je potrebné pri skúmaní otázky, či je vznesenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi, skúmať, či strana konania, ktorá sa dovoľáva rozpore s dobrými mravmi v súlade s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postupovala s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade s citovanou zásadou, ktorá predpokladá, že každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich.

20. V rozsudku sp. zn. 3 Cdo 137/2017 Najvyšší súd SR uviedol, že dobrými mravmi sa rozumie súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji preukazujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú akceptované rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem správania. Rozpor s dobrými mravmi spočíva v tom, že výkon práva sa prieči spoločensky uznávaným názorom, ktoré vo vzájomných vzťahoch určujú, aký má byť obsah ich konania, aby bol súladný so všeobecnými zásadami spoločnosti. Vo všeobecnosti ide o prípad konania v rozpore s dobrými mravmi vtedy, keď konajúci síce formálne postupuje v medziach svojho práva, ale realizáciou tohto práva sleduje poškodenie druhého účastníka právneho vzťahu. V takom prípade síce ide o výkon práva, avšak výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, pre ktorý je typické, že konajúcemu v skutočnosti nejde o dosiahnutie cieľov, ktoré právo s takým konaním spája, ale mu ide o to, aby vedľajšie účinky jeho konania viedli k stavu jemu vyhovujúcemu, avšak poškodzujúcemu druhú stranu. Taký výkon práva, i keď je so zákonom formálne v súlade, je v skutočnosti výkonom práva iba zdanlivým, lebo jeho účelom nie je vykonať (svoje) právo, ale poškodiť právo (niekoho iného). V zákonom stanovených prípadoch je výkonom práva tiež vznesenie námietky premlčania.

21. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 249/2014 vyplýva, že za špecifických okolností výkon práva namietat premlčanie uplatneného nároku by mohlo byť konaním umožňujúcim poškodiť druhého účastníka právneho vzťahu, ktorý márne uplynutie premlčacej doby nezavinil, a voči ktorému by zánik uplatňovaného nároku v dôsledku uplynutia premlčacej doby bol neprímerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom ním uplatňovaného práva a s dôvodmi, pre ktoré svoje právo neuplatnil včas. Znakom konania vykazujúce priamy úmysel poškodiť druhého účastníka je potrebné vyvodzovať z tých okolností, za ktorých bola námietka premlčania tohto nároku uplatnená, a nie z okolností a dôvodov, z ktorých je vznik uplatňovaného nároku odvodzovaný, inými slovami rozhodujúce (určujúce) pre odopretie účinkov námietky premlčania sú okolnosti, ktoré existovali v čase uplatnenia námietky premlčania. Tieto okolnosti musia byť naplnené v natoľko výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do právnej istoty, akým je neumožnenie práva uplatniť námietku premlčania.

22. K obdobným záverom dospel Najvyšší súd SR tiež v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 441/2013 a Ústavný súd SR v rozhodnutiach sp. zn. I.ÚS 33/2012, II.ÚS 176/2011, IV.ÚS 542/2013.

23. Uvedené závery zhrnul Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 203/2018, ktorý uviedol, že judikatúra dovolacieho, ako ústavného súdu v otázke premlčania dobrých mravov je v zásade ustálená v tom, že nevyklučuje, že vznesenie námietky premlčania by mohlo byť v rozpore s dobrými

mravmi, avšak vždy musí ísť o veľmi výnimočné prípady, v ktorých je výrazom zneužitia tohto práva na úkor strany, ktorá márne uplynutie premlčacej doby nezavinila. Postup podľa § 3 ods. 1 OZ má miesto iba v ojedinelých a vo výnimočných prípadoch, keď voči strane konania by nepriznanie jej nároku súdom v dôsledku uplynutia premlčacej doby bolo neprimerane tvrdým postihom v porovnaní s rozsahom a charakterom uplatňovaného práva a dôvodmi, pre ktoré svoje právo včas neuplatnil, prípadne keď by k výkonu práva založeného zákonom dochádza z iných dôvodov, než je dosiahnutie hospodárskych cieľov, či už uspokojenia iných potrieb, kedy hlavnou alebo aspoň prevažujúcou motiváciou je úmysel poškodiť či znevýhodniť povinnú osobu. Tieto okolnosti musia byť naplnené v takej výnimočnej intenzite, aby bol odôvodnený tak významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premlčania. V tomto smere je potrebné poukázať aj na jednu zo základných zásad súkromného práva - *vigilantibus iura scripta sunt* - právo patrí bdelym. Preto je potrebné pri skúmaní otázky, či je vznesenie námietky premlčania v rozpore s dobrými mravmi, skúmať, či strana konania, ktorá sa dovoľáva rozporu s dobrými mravmi v súlade s § 3 ods. 1 OZ, postupovala s dostatočnou mierou starostlivosti a opatrnosti práve v súlade s citovanou zásadou, ktorá predpokladá, že každý zodpovedá za náležitú mieru predvídavosti a opatrnosti nielen pri vzniku právneho vzťahu, ale aj pri uplatňovaní svojich práv a výkone svojich práv a povinností z neho vyplývajúcich. Preto pre odopretie účinkov vznesenej námietky premlčania z dôvodu ich rozporov s dobrými mravmi sú rozhodujúce individuálne okolnosti, za ktorých bola námietka premlčania uplatnená.

24. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovaného v kontexte vyššie citovaných rozhodnutí posúdil, pričom svoj záver o rozpore uplatnenej námietky premlčania s dobrými mravmi i dostatočným spôsobom odôvodnil.

25. Právne predpisy vylučujú, aby sa stal niekto vlastníkom bytu v bytovom dome bez toho, aby sa súčasne stal účastníkom záväzkového vzťahu vyplývajúceho z uzatvorenej zmluvy o výkone správy, a teda možno považovať za správny záver, že pokiaľ je zmluva uzatvorená medzi žalobcami (ako aj ďalšími vlastníkami bytov v bytovom dome) a žalovaným neplatná v dôsledku neplatnej výpovede, platnou je zmluva o výkone správy uzatvorená so Stavebným bytovým družstvom Šaľa. Nemôže nastať situácia, že by nebola platnou žiadna zmluva o výkone správy.

26. Správnym bol záver súdu prvej inštancie, že nárok žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému je preukázaný zo záverov konania vedeného na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 15Cb/18/2015, v ktorom tak Okresný súd Galanta v rozsudku sp. zn. 15Cb/18/2015 zo dňa 02.03.2017, ako aj Krajský súd v Trnave ako súd odvolací v rozsudku sp. zn. 21Cob/57/2017 zo dňa 26.06.2018 dospeli k záveru, že uzatvorená zmluva o výkone správy so žalovaným, ku ktorej žalobcovia pristúpili, je neplatnou z dôvodu, že nebola platne vypovedaná zmluva o výkone správy so Stavebným bytovým družstvom Šaľa.

27. Odvolací súd sa tiež stotožnil so záverom súdu prvej inštancie v otázke posúdenia vecnej pasívnej legitímácie žalovaného, pričom v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (bod 50.). Pokiaľ žalovaný poukazuje na závery obsiahnuté v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 138/2018, z ktorých by malo vyplývať, že žalovanému by mala chýbať pasívne vecná legitímácia v spore, odvolací súd udáva, že predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu rieši inú právnu situáciu, keď vo veci prejednávanej najvyšším súdom bola platne uzavretá zmluva o výkone správy a išlo o návrh prehlasovaného vlastníka nebytového priestoru na určenie neplatnosti hlasovania. V prejednávanej veci však ide, ako správne konštatoval súd prvej inštancie, o vydanie bezdôvodného obohatenia na podklade plnenia na základe neplatnej zmluvy, a teda nárok je potrebné uplatňovať voči tomu, kto plnenie na základe neplatnej zmluvy prijal.

28. Vo vzťahu ku kompenzačnej námietke žalovaného odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (body 53. až 56.). Treba súhlasiť so záverom súdu prvej inštancie, že z podaní žalovaného, v rámci ktorých uplatnil kompenzačné námietky, nie je možné zistiť, ako dospel k ním tvrdenej pohľadávke voči žalobcom čo do titulu a výšky, svoje tvrdenie nepreukázal, a tak nie je možné overiť existenciu tejto pohľadávky.

29. Ďalšie argumenty strán odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne

dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.). Na ďalšiu argumentáciu strán, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, s ktorou sa už vyporiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

30. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenašiel dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a nemohol preto dať za pravdu odvolateľovi. Z dôvodu, že odvolacie dôvody odvolateľa neboli opodstatnené a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, ako i v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie správne v spore úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu voči neúspešnému žalovanému, z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

31. V odvolacom konaní plne úspešným žalobcom súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči v spore neúspešnému žalovanému, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).